

дорожньо-транспортні пригоди та інші. Як свідчить судова практика, успішне проведення судової біологічної експертизи крові людини має вагоме доказове значення у процесі розслідування злочинів проти особистості.

Список бібліографічних посилань: 1. Томилин В. В., Барсегянц Л. О., Гладких А. С. Судебно-медицинское исследование вещественных доказательств. М. : Медицина. 1989. С. 54–138. 2. Дяченко Н. М., Єрмолаєва А. О., Чапіга С. М. Судово-медичні імунологічні дослідження слідів крові та виділень : зб. метод. рекомендацій. Київ, 2005. 70 с. 3. Туманов А. К., Лазуренко И. С. К возможности применения в судебно-медицинской практике реакции преципитации в твердой среде // Вопросы судовой экспертизы. Алма-Ата, 1960. С. 135–147. 4. Єрмолаєва А. О., Борзов О. П. Застосування тестових систем встановлення наявності гемоглобіну крові та сім'яної рідини при проведенні серологічних досліджень : метод. рекомендації. Київ : ДНДЕКЦ МВС України, 2008. 16 с.

Одержано 19.10.2018

УДК 343.98

Ольга Василівна НІКОЛАЙЧУК,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРЕДМЕТ ДОПИТУ ПОТЕРПІЛИХ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕНАЛЕЖНИМ ВИКОНАННЯМ ОБОВ'ЯЗКІВ ЩОДО ОХОРОНИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ

Однією із найбільш інформативних слідчих (розшукових) дій у кримінальних провадженнях, пов'язаних із неналежним виконанням обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей є допит. Вказана слідча дія на перший погляд є достатньо зрозумілою – це процес спілкування слідчого із допитуваною особою з метою отримання інформації, яка має відношення до кримінального провадження. Однак на практиці виникає ряд труднощів, які впливають на якість проведення допиту та отримання повної і правдивої інформації. Такі труднощі пов'язані по-перше, із особливостями предмета доказування по вказаній категорії кримінальних проваджень, по-друге, з процесуальним положенням допитуваної особи, по-третє, із особистісними характеристиками особи допитуваного, по-четверте, з рівнем професіоналізму слідчого.

Предмет допиту складають обставини, які входять в предмет доказування; обставини, які необхідні для досягнення проміжних цілей розслідування; обставини, з допомогою яких виявляються докази; обставини, необхідні для перевірки і оцінки доказів; обставини, які грають тактичну роль [1, с. 181]. Предмет допиту на досудовому слідстві не залишається незмінним. В залежності від того, кого допитують предмет допиту конкретизується. Окремі обставини можуть не підтвердитися, інші будуть встановлені найбільш повно. Це обумовлюється фактичними даними, які відомі допитуваному, моментом розслідування, доказами, які є у справі [2, с. 6]

Предмет допиту потерпілого від злочинів, пов'язаних із неналежним виконанням обов'язків щодо охорони життя і здоров'я дітей буде визначатися в залежності від обставин конкретного злочину та від особи допитуваного. Так слід зазначити, що потерпілими від вказаних злочинів можуть визнаватися як діти так і їх батьки, опікуни або піклувальники, якщо наступила смерть дитини. Предмет допиту буде відрізнятися в залежності від вказаних факторів.

Для зручності доцільно визначити окремо предмет допиту потерпілої дитини та предмет допиту осіб, які визнані потерпілими у зв'язку зі смертю дитини. Так під час допиту дитини мають бути детально встановлені наступні типові обставини:

1) обставини, які передували вчиненню злочину, а саме: де перебувала дитина, чим займалась, хто був поряд, чим займався підозрюваний тощо;

2) обставини вчинення злочину, тобто де було вчинено злочин, ким, в чому полягали злочинні дії, порядок вчинення злочинних дій, які предмети використовувалися злочинцем, у якому вигляді був злочинець, які слова промовляв, чи були поряд особи, які бачили або могли бачити злочинні дії тощо;

3) обставини, що відбулися після вчинення злочину: як себе поводить злочинець, чи намагався надати допомогу потерпілому, якщо так, то в чому вона полягала, чи намагався злочинець приховати факт або сліди злочину, чи була надана медична допомога потерпілому взагалі, які особи її надавали, чи звертався підозрюваний до потерпілого із проханнями або погрозами щодо неповідомлення про факт неналежного виконання ним обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей тощо.

Під час допиту осіб, які визнані потерпілими у зв'язку із смертю дитини необхідно також встановити обставини, які передували вчиненню злочину. Однак в ряді випадків такі особи можуть повідомити лише факти досить віддалені у часі від вчинення злочину. Крім того обставини безпосереднього вчинення злочину цим особам зазвичай відомі лише зі слів свідків або інших осіб. Однак такі потерпілі можуть повідомити ряд обставин пост злочинної діяльності підозрюваного, тобто дії, які той здійснив або намагався здійснити з метою приховання злочину, або полегшення відповідальності чи відшкодування завданої шкоди тощо.

Таким чином, можна сказати, що під час допиту потерпілих від злочинів пов'язаних із неналежним виконанням обов'язків щодо життя та здоров'я дітей слідчий повинен враховувати обставини, які підлягають з'ясування у кримінальному провадженні та передбачені ст. 91 КПК України, а також обставини конкретного злочину. Предмет допиту потерпілих визначається із урахуванням вказаних обставин, а також особливостей самого потерпілого та його відношення до вчиненого злочину.

Список бібліографічних посилань: 1. Порубов Н. И. Тактика допроса в предварительном следствии : учеб. пособие. М. : БЕК, 1998. 208 с. 2. Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология : учеб. пособие. Харьков : Вапнярчук Н. Н., 2006. 176 с.

Одержано 18.10.2018

УДК 343.1(477)

Яна Сергіївна ОСТАПЕНКО,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри кримінального процесу та організації досудового слідства факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАЛУЧЕННЯ ПЕРЕКЛАДАЧА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

На шляху до євроінтеграції відносно України значно зросла зацікавленість іноземних громадян з різних країн світу. Кількість іноземців що прибувають до України в рамках різного роду співробітництва, як економічного, соціального, правового, так і з туристичною метою, чи міграційними процесами, значно збільшилася в останні роки. Дані процеси позитивно впливають на економічний розвиток країни, підвищують до неї зацікавленість нових іноземних партнерів та інвесторів. З іншого боку, іноземні громадяни постійно або тимчасово перебуваючи на території України стають суб'єктами національного права, крім того, все частіше учасниками кримінально-правових відносин, а саме учасниками кримінальних проваджень. Кількість злочинів, що були вчинені іноземними громадянами на території України у 2016 року склала 1064, а у 2017 році – зросла до 1369 злочинів. За звітний період 2018 року, станом на січень-вересень, вже зафіксовано 1235 злочинів